

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 251/2022
23.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Сабо, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Сабо – адвоката Николе Ђурића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 17К.бр.399/2016 од 22.06.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 754/21 од 09.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.03.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Сабо – адвоката Николе Ђурића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 17К.бр.399/2016 од 22.06.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 754/21 од 09.11.2021. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ.**

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 17К.бр.399/2016 од 22.06.2021. године окривљени Александар Сабо је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и то опојне дроге која представља смешу хероина, кофеина и парацетамола укупне нето масе 2,55 грама, те парацетамола нето масе 10,09 грама и дигиталне вагице сиве боје. Окривљени је ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 754/21 од 09.11.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Александра Сабо – адвоката Рајне Ђурић и потврђена је пресуда Вишег суда у Београду 17К.бр.399/2016 од 22.06.2021. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Сабо – адвокат Никола Ђурић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Вишег суда у Београду 17К.бр.399/2016 од 22.06.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 754/21 од 09.11.2021. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине у целини наведене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Александра Сабо у поднетом захтеву истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то пре свега на записнику о претресању стана и других просторија од 21.01.2016. године, а који је суд као незаконито прибављен доказ сходно члану 16. став 1. ЗКП требало да издвоји из списка предмета. Као разлог незаконитости наведеног записника, бранилац истиче да је исти резултат незаконито спроведене доказне радње претресање стана и других просторија, с`обзиром да је у конкретном случају полиција насилно ушла у стан окривљеног без претходне предаје наредбе, а поред тога окривљеном није омогућено право да ангажује браниоца који би присуствовао наведеном претресу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС ДП ПУ за град Београд од 21.01.2016. године и по својој садржини и по начину прибављања представља законити доказ на којем је суд могао засновати побијану правноснажну пресуду. Наиме, наведени записник је резултат законито спроведене доказне радње претресање стана која је предузета од стране овлашћених службених лица ПУ за град Београд, у присуству два пунолетна грађанина као сведока, по наредби за претресање судије за претходни поступак Вишег суда у Београду Кш.Пов.бр.61/16 од 20.01.2016. године, која је донета на образложени захтев Вишег јавног тужиоца у Београду КТР.бр.237/16 од 20.01.2016. године, а која наредба гласи управо на Александра Сабо као држаоца стана и на адресу на којој је извршено претресање - ..., улица ..., а наведени записник је окривљени као држалац стана потписао, као и

присутни сведоци претреса, те овлашћено службено лице и записничар. Иначе, у самом записнику о претресању стана и других просторија је на првој страни констатовано да је окривљени приликом предаје наредбе поучен да има право да узме адвоката односно браниоца који може присуствовати претресању, тако да се и у овом делу као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног. Осим тога, и у случају да су тачни наводи захтева браниоца окривљеног да су овлашћена службена лица критичном приликом насилно ушла у стан окривљеног без претходне предаје наредбе, а што иначе не произилази из наведеног записника већ произилази да је наведена наредба у смислу члана 156. став 1. ЗКП пре почетка претресања предата окривљеном (окривљени исту својеручно потписао), и у том случају би наведена доказна радња претресање стана била законита, с`обзиром да је одредбом члана 156. став 3. ЗКП предвиђена могућност да се претресању може приступити и без претходне предаје наредбе, као и без претходног позива за предају лица или предмета и поуке о праву на браниоца, односно адвоката, ако се претпоставља оружани отпор или друга врста насиља или ако се очигледно припрема или је отпочело уништавање трагова кривичног дела или предмета важних за поступак или је држалац стана и других просторија недоступан, а што је иначе предмет процене овлашћених службених лица у сваком конкретном случају, при чему је у конкретном случају у наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Београду Кпп.Пов.бр.61/16 од 20.01.2016. године, по којој је вршено претресање, наведено да се наређује претрес стана и других просторија у ..., улица ..., које користи осумњичени Александар Сабо, као и насилни улазак уколико корисник неће добровољно да отвори врата.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи браниоца окривљеног у којима као незаконит доказ, на којем је суд засновао побијану правноснажну пресуду, означава записник о прегледу лица, истицањем да је наведени записник незаконито прибављен из разлога јер је преглед окривљеног обављен без присуства сведока, јер су овлашћена службена лица МУП РС окривљеном приликом прегледа поцепали мајицу, оборили га на под, скинули га нагог и у његовом доњем вешу пронашли опојну дрогу, а томе су присуствовала његова малолетна деца која су се налазила у стану, чиме је по ставу браниоца окривљени приликом прегледа подвргнут понижавајућем и омаловажавајућем поступању од стране овлашћених службених лица. По ставу браниоца окривљеног, овлашћена службена лица су на тај начин поступила супротно одредбама члана 9. ЗКП и члана 91. став 3. и 9. Закона о полицији, као и одредбама члана 56. став 2. и 3. Правилника о полицијским овлашћењима којима је прописан начин вршења прегледа лица.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, обзиром да из списка предмета произилази да је преглед окривљеног извршен у свему сагласно одредбама Закона о полицији које се односе на радњу прегледа лица, као и одредбама члана 56. став 2. и 3. Правилника о полицијским овлашћењима, при чему за обављање радње прегледа лица од стране овлашћених службених лица није неопходно присуство сведока. Осим тога, нетачни су наводи захтева да је наведени преглед окривљеног вршен пред малолетном децом окривљеног, обзиром да из одбране окривљеног произилази да су се деца налазила у другој просторији, а не у просторији у којој је вршен његов преглед, тако да се у конкретном случају не може радити ни о повреди одредбе члана 9. ЗКП, везано за понижавајуће

поступање од стране овлашћених службених лица приликом прегледа окривљеног. Дакле, имајући у виду да је радња прегледа окривљеног од стране овлашћених службених лица обављена законито, то стога и записник о прегледу лица МУП-а РС ДП ПУ за град Београд УКП Четврто одељење од 21.01.2016. године, као резултат ове законито предузете радње, представља законит доказ и суд га је могао користити као доказ и на њему засновати побијану правноснажну пресуду.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да се у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде не стичу сви битни елементи који су нужни за постојање кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим, с`обзиром да поред законских обележја није наведен пропис којим су пронађене супстанце проглашене за опојну дрогу и то Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци, а наведену повреду кривичног закона је по браниоцу учинио и другостепени суд потврђујући првостепену пресуду.

Кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде и то да је окривљени Александар Сабо „дана 21.01.2016. године у ..., у улици ..., у стању урачунљивости, свестан свог дела и његове забрањености, желећи његово извршење, неовлашћено ради продаје држао супстанце које су проглашене за опојну дрогу, на тај начин што када су полицијски службеници МУП РС УКП Четвртог одељења са наредбом суда ушли у наведени стан, код окривљеног су у доњем вешу пронашли 5 пвц пакетића са укупно 1,29 грама у којима је детектовано присуство опојне дроге хероин, кофеина и парацетамола ... , а у фиоци кухињског елемента су пронашли 5 пвц пакетића са укупно 1,26 грама у којима је детектовано присуство опојне дроге хероин, кофеина и парацетамола .... и једну електронску вагицу за прецизно мерење са траговима опојне дроге хероина ...“, а на начин ближе описан у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног Александар Сабо стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим, тако да се као неосновани оцењују супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Стоји навод браниоца окривљеног да у изреци првостепене пресуде није наведен Правилник о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци којим је пронађена психоактивна супстанца - хероин проглашена за опојну дрогу.

Међутим, имајући у виду да то не представља битно законско обележје бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, односно имајући у виду да навођење овог прописа у изреци пресуде није неопходно за постојање предметног кривичног дела, а како је при томе у изреци пресуде јасно наведено да се ради о опојној дроги хероин и како изрека пресуде садржи сва битна законска обележја предметног кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, то, по оцени Врховног касационог суда, ненавођење овог прописа од стране суда у изреци првостепене пресуде може указивати само на неразумљивост изреке првостепене пресуде, а што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, због које подношење захтева за заштиту законитости није дозвољено окривљеном и његовом браниоцу, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Сабо у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева истиче да побијане пресуде немају разлоге о одлучним чињеницама, а и они разлози који су наведени су нејасни и контрадикторни, а посебно везано за оцену изведених доказа и присуство сведока радњи прегледа окривљеног, док другостепена пресуда нема разлоге о жалбеним наводима браниоца који се тичу нечовечног и понижавајућег понашања државних органа приликом предузимања службених радњи, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Како наведена повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у захтеву уопште не наводи и не образлаже које конкретно законске одредбе је суд повредио одлуком о трошковима кривичног поступка, већ само истиче да нижестепени судови приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка нису имали у виду одређене околности које су од значаја за доношење ове одлуке, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, с` обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Осим тога, окривљени правноснажном пресудом није ни обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, већ је на основу члана 264. став 4. ЗКП ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава суда и то управо због оних околности за које бранилац окривљеног нетачно у захтеву наводи да их суд није имао у виду приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Сабо – адвоката Николе Ђурића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.